

7/6969

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.02-55/
Konu: Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

- İLGİ: a) 24.04.2002 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-14749 sayılı yazınız.
b) T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün 03.05.2002 tarih ve 05.04.02.01-89962/113 sayılı yazısı.
c) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığı'nın 17.05.2002 tarihli ve BDDK.DEG/6300-5642 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya tarafından tevcih edilen 7/6969-14785 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak hazırlanan cevap metni, Şırnak Milletvekili Sayın Abdullah Veli Seyda tarafından tevcih edilen 7/6977-14807 sayılı soru önergesine ilişkin olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın 7/6983-14813 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığı'ndan alınan ilgi (c)'de kayıtlı yazı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EKLER:

- EK- 1 (4 Sayfa)
EK- 2 (2 Sayfa)
EK-3 (1 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi _____:

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

**Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya Tarafından Sayın Kemal Derviş'e
Tevcih Edilen Soruların Yanıtları**

SORU –1) 2001 yılında IMF ve Dünya Bankası'ndan ne kadar kredi alındı?

Aşağıdaki tablodan da ayrıntılı olarak görülebileceği gibi 2001 yılında Stand-by kapsamında IMF'den temin edilen kredi miktarı 11,564 milyon ABD Doları tutarındadır.

Stand-by Düzenlemesi Dahilinde Sağlanan IMF İmkanları

2001 YILINDA TEMİN EDİLEN KREDİLER				
			(MİLYON ABD DOLARI)	
	Orijinal Stand-by	Ek Rezerv İmkânı	Yenilenmiş Stand-by	TOPLAM
5 ŞUBAT 2001	288	1,128	-	1,416
15 MAYIS 2001	-	1,880	2,020	3,900
12 TEMMUZ 2001	288	752	522	1,562
3 AĞUSTOS 2001	288	752	522	1,562
28 KASIM 2001	-	752	2,372	3,124
SAĞLANAN KAYNAK TOPLAMI	864	5,264	5,436	11,564

2001 yılında Dünya Bankası'ndan temin edilen kredi miktarı 2.2 milyar ABD Dolarıdır. Söz konusu tutarın 1,156 milyon ABD Doları tutarındaki kısmı halihazırda kullanılmış olup, temin edilen krediler ve söz konusu kredilerin kullanım alanlarına ilişkin detaylı bilgi ekteki tabloda sunulmaktadır.

SORU –2) Alınan krediler nerede kullanıldı?

Stand-by Düzenlemeleri çerçevesinde sağlanan IMF kaynakları, çok istisnai durumların dışında ülkelerin ödemeler dengesinin güçlendirilmesi amacıyla resmi rezervlere eklenmektedir. Dolayısıyla IMF'den sağlanan kaynaklar, doğrudan belli sektörlerle yönelik olmayıp, mevcut döviz rezervlerini desteklemek amaçlıdır. Stand-by düzenlemesi kapsamında IMF'den 2001 yılında temin edilen kaynaklar da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın mevcut döviz rezervlerinin desteklenmesi amaçlı kullanılmıştır.

Dünya Bankası'ndan 2001 yılında Program Amaçlı Kamu ve Mali Sektör Uyum Kredisi olarak sağlanan 700 milyon ABD Doları ile Program Amaçlı Kamu ve Mali Sektör Özel Uyum Kredisi olarak sağlanan 400 milyon ABD Doları tutarındaki kredilerin tamamı 2001 yılı içerisinde kullanılmıştır. Aynı yıl içerisinde, Tarım Reformu Uygulama Projesi için sağlanan 600 milyon ABD Doları tutarındaki krediden 46.74

milyon ABD Doları; Sosyal Riskin Azaltılması Projesi için sağlanan 500 milyon ABD Doları tutarındaki krediden ise 9 milyon ABD Doları tutarında kullanım yapılmıştır.

SORU - 3) Kredilerin maliyeti ne kadar, vadesi nedir?

(i) Stand-by ve Yenilenmiş Stand-by:

IMF, ülkeler tarafından kullanılacak imkanlara düzenlemenin türüne göre belirli faiz oranları uygulamaktadır. Stand-by imkanın kullanımında, ülke kotasının %200'üne kadar (Türkiye'nin kotası 964 milyon SDR, yaklaşık 1.225 milyon ABD Doları kadardır) Normal Oran uygulanmaktadır. Kullanılan imkanların kümülatif bazda ülke kotasının %200'ünü geçen miktarları için Normal Oran + 100 baz puan, kotanın %300'ünü aşan kısım için ise Normal Oran + 200 baz puan uygulanmaktadır.

Normal Oran, SDR oranının önceden belirlenmiş bir oranda artırılması suretiyle hesaplanmaktadır. Belirlenen oran mevcut dönem için % 17.6 olmakla birlikte, Fon tarafından değişime tabidir. SDR Oranı ise SDR sepetini oluşturan 4 para biriminin (Euro, Japon Yeni, İngiliz Sterlini, ve ABD Doları) para piyasalarındaki faiz oranlarının ağırlıklı ortalamaları alınarak haftalık olarak belirlenmektedir. SDR oranı 29 Nisan 2002 tarihi itibarıyla % 2.28, normal oran ise SDR oranının %17.6 oranında artırılmasıyla elde edilen % 2.68'tir.

Stand-by düzenlemesi çerçevesinde temin edilen imkanların vadesi ilk 2 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere toplam 4 yıldır. Ancak sözkonusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 3 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere 5 yıla uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan üçer aylık dilimler halinde geri ödenmektedir.

(ii) Ek Rezerv Kolaylığı (SRF):

Ek Rezerv Kolaylığı imkanının kullanımında IMF, ilk yıl için Normal Oran + 300 baz puan uygulamaktadır. İlk yıldan sonraki her altı ay için ise sözkonusu oran, 50 baz puan artmaktadır.

IMF'den 2001 yılı içerisinde temin edilmiş olan kaynakların tamamı geri ödenmiştir.

Ek Rezerv Kolaylığı dahilinde temin edilen imkanların vadesi ilk yıl ödemesiz, toplam 1 yıl 6 aydır. Ancak sözkonusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 2 yıl ödemesiz 2 yıl 6 aya uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan 2 eşit dilim halinde geri ödenmektedir.

Dünya Bankası'ndan temin edilen kaynakların geri ödeme koşulları ekteki tabloda sunulmaktadır.

SORU 5: Dövizle borçlanmanın sürekli ön planda tutulması, dış borçların geri ödemeleri açısından sorun oluşturmuyor mu?

Uygulanmakta olan ekonomik program çerçevesinde, ekonomik koşullar ve piyasa gerçekleştirmeleri gözönünde tutularak minimum maliyet ile optimum vade ve miktarlarda borçlanma hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, Döviz cinsinden yapılan nakit ve nakit dışı iç borçlanmaların toplam iç borç stoku içindeki payı 2000 yılında %8, 2001 yılında %16, 2002 Mart ayında ise %15 olarak gerçekleşmiştir. Geri ödemeleri TL. olarak yapılan Dövizle endeksli nakit ve nakit dışı iç borçlanmaların ise toplam iç borç stoku içindeki payı 2000 yılında %0, 2001 yılında %20, 2002 Mart ayında %14 olarak gerçekleşmiştir.

	Döviz Cinsi			Dövizle Endeksli		
	2000	2001	2002 Mart	2000	2001	2002 Mart
<i>Piyasa</i>	1,178	7,133	6,802	0	8,282	8,252
<i>Kamu (*)</i>	-	2,140	2,140	0	-	-
<i>TMSF</i>	1,814	10,258	8,817	0	1,893	994
<i>Merkez Bankası</i>	-	-	-	0	13,768	7,639
TOPLAM	2,992	19,530	17,760	-	23,944	16,884

(*) Kamu başlığı içerisinde "Kamu Bankaları" ve "Kamu Kurumları" gösterilmektedir.

7/6969

2001 YILI İÇERİSİNDE DÜNYA BANKASI'NDAN SAĞLANAN KREDİLER

Kullanım rakamları 14 Nisan 2002 tarihi itibarıyla.

(milyon ABD Doları)

	KREDİLER	Yürürlük Tar.	Son Kull.tar	Miktar	Kullanım	Bakiye	Kredinin Amacı	*Faiz Tipi/Oranı	Vade Yapısı (Geri Ödemesiz Dönem +Geri Ödemeli Dönem)
1	Prog. Kamu ve Mali Sek.Uyum Kr.	Tem.01	Ara.01	700	700	0.0	Bütçe Finansmanı	Değişken/ Libor + 0.75 %	5+12 toplam 17 yıl
2	Prog. Kamu ve Mali Sek.Öz.Uyum Kr.	Tem.01	Ara.01	400	400	0.0	Bütçe Finansmanı	Değişken/ Libor + 4 %	3+2 toplam 5 yıl
3	Tarım Reformu Uygulama Projesi	Tem.01	Ara.05	600	47.5	552.5	Tarım Desteklemede Doğrudan Gelir Desteği Sistemine geçilmesi - Fındık ve Tütün'de Alternatif Ürün Programının Uygulanması-Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri'nin Yeniden Yapılandırılması	Değişken/ Libor + 0.75 %	5+12 toplam 17 yıl
4	Sosyal Riskin Azaltılması Projesi	Kas.01	Tem.06	500.00	9.00	491.00	Devlet İstatistik Enstitüsü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Genel Sekreterliği ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumları'nın güçlendirilmesi; yoksul kesime yönelik gelir yaratıcı alt projeler oluşturulması; nüfusun en yoksul kesimine .çocuklarının okula devam etmesi ve temel sağlık hizmetlerinden yararlanma koşullarıyla Şartlı Nakit Transferi sağlanması	Değişken/ Libor + 0.75 %	5+10 toplam 15 yıl
TOPLAM				2,200.0	1,156.5	1,043.5			

* Dünya Bankası borçlanma maliyetine göre 6 aylık dönemler için tespit edilmektedir.

03.05.2002